

Historieglimt 206

Navn på Rønningssletta

Da Nye Lilleby med Veidekke og Trondheim kommune som utbyggere begynte å ta form, bad utbyggerne Lademoen historielag å nevne noen av navnene som var knyttet til området tidligere. Utbyggerne ville gjerne ha hjelp til å finne gode navn til nye veier og plasser. Opp gjennom tidene har det vært mye og variert virksomhet på Rønningssletta. Mange personer har bodd og arbeidet der. Mange ulike yrker har vært representert. Rønningssletta var en parsell på sydsiden av Ladebekken. Den fikk navnet sitt da sletta ble utskilt fra Rønningen gård i 1834 og festet bort til overtollbetjent Iver Hagen. I 1844 ble den solgt til konsul Frederik Christian «Fritz» Lorck. En tid ble den liggende som eng og beiteland. Nedenfor selve sletta ved Ladebekken lå Lille Lade. Det ble navnet på den lille gården eller sommerstedet som var utskilt til los Fredrik Gaustad fra gården Ringve i 1888. Boktrykkeren E. Chr. Ellewsen startet Nidaros teglverk der i 1899. Leire fra stedet ble brukt som råstoff. Det hadde stor produksjon. I 1902 gikk det konkurs, men ble refinansiert. Bygningene brant i 1905, men ble gjenoppbygd. Produksjonen stanset før 1917 da Harald Pedersen fra Sandstad, startet sitt laboratorium i bygningene. Stedet ble solgt til ham i 1925.

Gurru Låven var en av de første beboerne på Rønningssletta. Hun var kjent som en dame som var dyktig på veving. Bostedet hennes fikk navnet Låven, derav etternavnet hennes. Senere kom Petrine og Ole Lund til Rønningssletta. Ole var skomaker om vinteren og gartner på sommeren. Petrine vasket for hotellene i byen. Hun måtte slutte da lakenene på blekeplassen hennes ble sotet ned av røyken fra teglverket. I Amerika-utvandringens tid fikk sletta oppnavn som Dakota da det var mye nybygging der både av boliger og bedrifter. Dakota ble boligfeltene kalt på den tiden nordmenn dro til Amerika og slo seg ned i Dakota-territoret. Pussig nok ble det også kalt Prærien! Sportsklubben National hadde sin fotballbane på Rønningssletta fra år 1900 til 1930. På den bygde Ståltaugen senere sin industrihall. Da den store hallen ble revet, brukte Smelteverket området til å lagre kull og malm. På Rønningssletta ble det etter hvert både mange boliger og mange bedrifter. Det bodde og arbeidet folk med de mest ulike yrker og derfor kan slike yrkestitler kanskje brukes som plass- og veinavn.

Ser vi på Adressebøkene for Trondhjem omkring år 1900, ser vi at Rønningssletten nærmest er brukt som gatenavn, men på en litt pussig måte. Navnet er oppført med to grupper eiendommer: «*fra Veien Lade Kirke til venstre*» og «*Veien fra Omnibusstalden*». I den første rubrikken er det oppført ni eiendommer med tallene 2-6, 9-10 og 13-14 med 57 beboere. Det er husene innover Rønningssletta. Der bodde teglverksarbeidere og videre omnibuskusk, fyrbøter, banevokter, bankkasserer, sogneprest, los og skomakermester.

Hovedgata på Rønningssletta ble til den nåværende Stjørdalsveien så sent som i 1964. En tverrgate het professor Dahls gate og senere Leksviks gate. En annen het Mosviks gate.

Lilleby lå i forlengelsen av den opprinnelige Rønningssletta. Lilleby ble utskilt fra Lillegården som var en gård som hadde sitt tun i trekanten mellom de nåværende gatene Jarleveien, Ladeveien og Stjørdalsveien. Ved Lillegården lå husmannsplassen Ladeporten som senere ble lystgård med navnet Jægershvile. Der ble senere de to barnehjemmene Finnes og Fridheim bygd. Lilleby ble utskilt i 1875 og solgt til Peter Moxnæss. Der ble det reist en rekke villaeiendommer med hager blant andre Engstykket ved Lademoen kirkegård og Sandstad, Ladeveien 5. Det ble stor forskjell på boligene på Rønningssletta og de nye som kom på Lilleby. Villaeiendommene på Lilleby hadde navn som Engsprættan, Hjemmet, Lothringen, Rian, Ruud, Sandstad og Tørstad. Drømmen om å reise et sammenhengende villaområde ble ødelagt av jernbanen som skar rett gjennom området i 1880.

Mange kjente personer kan knyttes til Lilleby og Rønningssletta. Krimdronninga Kim Småge vokste opp på Rønningssletta. Hvorfor ikke omforme en av hennes boktitler til navn. Marvin Wiseth vokste opp i Ladeveien 3. I nabohuset, Ladeveien 5, bodde den ressurssterke barneflokk til losen Hans M. Pedersen og frue Christine. Det var døtrene Ingrid og Marie og sønnene Sverre og Harald.

I 1917 ble Norsk Ståltaugfabrikk grunnlagt på Rønningssletta og ble Norges første rene produsent av stålvejere. Allerede i 1872 startet Düvel sin Taugværk- og Staalkabelfabrik Katrinelyst ved Innherredsveien 102. Ved siden av hampetau virket han kabler med innlagte stålkordeler. Det innledet et norsk industrieventyr som ble videreført på Ståltaugfabrikken, «Ståltaugen». Den lå på Rønningssletta til 1972 da den flyttet til Haakon VII's gate på Lade. I 1983 fusjonerte den med Elkems ståltaugavdeling i Tønsberg og med Gunnebo i Varberg til Scanrope. Scanrope er nå en del av det verdensomspennende Parker Hannifin Corp. i Stafford, Texas. Smelteverket eller Lilleby smelteverk ble den største bedriften på Rønningssletta. Det ble grunnlagt av Harald Pedersen. Han var metallurg og ble professor på NTN, der også var rektor 1925 til 1929. Han eide og ledet bedriften til han døde i 1945. Et av de viktigste produktene derfra var ferrosilisium. Det ble drevet til 2002.

Rønningssletta har hatt mange forhandlere og verksteder for biler. Gaden & Larsen kom til Stjørdalsveien 10 i 1930. De solgte flere typer biler så som personbilen Stutz og lastebilen Indiana. I 1921 ble firmaet den første Ford-forhandleren i Norge. I 2005 ble firmaet slått sammen med den gamle Volvo-forhandler Bjarne Wist. Det ble i 2007 kjøpt opp av Kverneland bil som var på Rønningssletta til 2011. Bilen selv eller dens mange navn som Ford eller Volvo kunne vel benyttes som navn i Nye Lilleby.